

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอวังทรายพูน ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
จังหวัดพิจิตร

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอวังทรายพูน จัดทำขึ้นเพื่อเกิดแนวทางพัฒนาด้านส่งเสริมการเกษตรระดับพื้นที่ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรในการสร้างรายได้มีความมั่นคงและยั่งยืนของอาชีพทางการเกษตร ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาโดยการวิเคราะห์ชุมชน ตามกระบวนการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ วางแผนแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดถือแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร โดยมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาคความยากจนในชุมชนเป็นหลัก ในนามสำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุกตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. อคม. คณะจัดทำแผนชุมชนเกษตรกรและประชาชนทุกหมู่บ้าน ตลอดจนส่วนราชการต่างๆในอำเภอ ที่ให้ความร่วมมือจัดทำแผนห้าปีด้านการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ที่สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางของการปฏิบัติงานพัฒนาอาชีพการเกษตร พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเครือข่าย รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ ของหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๔
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ฤดูกาล	๗
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๘
๔. เส้นทางคมนาคม	๘
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๘
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๘
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๙
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๑

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๒
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๓

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๓
๑.๑ เกษตรกร	๑๓
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๑
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๑
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๑
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๓
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๔
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๔
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๕
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๒๖
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๒๗
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๕
บรรณานุกรม	๓๙

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๓
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๗
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๘
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๙
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๐
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๐
๙	แสดงข้อมูลบ่อน้ำบาดาล	๑๐
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๑
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๒
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๒
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๓
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๓
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๔
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๔
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๔
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๔
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๕
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๕
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๖
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๗
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๗
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๘
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๘
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๑๘
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๐
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๑
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๒
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๒
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๒๔
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๒๕
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๕
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอวังทรายพูน	๒๖
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๗
๓๗	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๘
๓๘	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๙
๓๙	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๐
๔๐	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๑
๔๑	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๒
๔๒	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๓
๔๓	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๔
๔๔	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๕

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๗
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๑
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๑
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๒
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๓
๙	แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูก	๒๓
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๒๔

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๒ เทศบาล, ๓ องค์การบริหารส่วนตำบล, ๔ ตำบล, และ ๕๗ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

ตำบล หมู่ที่	ตำบล วังทรายพูน	ตำบล หนองปล้อง	ตำบล หนองปลาไหล	ตำบล หนองพระ
๑	วังทรายพูนนอก	หนองปล้อง	หนองปลาไหล	หนองลากค้อน
๒	วังทรายพูนใน	หนองกระทุ่ม	วังเดื่อ	ยางสามต้น
๓	บึงมะกรูด	คลองน้อย	ห้วยตัดไม้	บ่อแต้
๔	วังแสง	เขาพนมขาว	ทับไทร	หนองพระ
๕	เนินหัวโล้	หนองนกยาง	ป่าหวาย	หนองโพธิ์
๖	ตากแดด	คลองคต	คลองสะแก	ดงพลับ
๗	ทุ่งโม่ง	ตลาดใหม่	ท่ากระดานใต้	เขาพนมพา
๘	หนองยาง	หนองจิกเภา	สายดินแดง	เขาเขต
๙	วังพลับ	โคกขวาง	ใหม่เนินสวรรค์	ดงคันแหว
๑๐	หนองระมาน	หนองโสน	ท่ากระดานเหนือ	ได้นำขุน
๑๑	วังโม่ง		วังคล้าย	หนองผำ
๑๒	หนองยางใต้		วังหิน	ไผ่สีทอง
๑๓	หนองยางเหนือ		โพธิ์ทอง	ดงหมอนทอง
๑๔	วังทรายทอง		วังสมบุรณ์	หนองพระใต้
๑๕			โพธิ์ทอง	หนองโพธิ์เงิน
๑๖			ทรัพย์เจริญ	หนองพระเหนือ
๑๗				หนองโปรงเหนือ

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
หนองพระ	๔๕,๕๙๓	๔๕,๕๙๓	-	๑๗	๒,๙๗๖
หนองปลาไหล	๓๘,๔๕๒	๓๘,๔๕๒	-	๑๖	๑,๕๕๔
หนองปล้อง	๓๑,๒๕๐	-	๓๑,๒๕๐	๑๐	๑,๑๘๓
วังทรายพูน	๔๐,๘๑๑	๓๗,๔๐๕	๓,๔๐๖	๑๔	๒,๘๑๔
รวม	๑๕๖,๑๐๖	๑๒๑,๔๕๐	๓๔,๖๕๖	๒๗	๗,๓๔๔

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอวังทรายพูน มีพื้นที่ป่าไม้ ๘๖๘.๒๑ ไร่ มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา ด้านทิศตะวันออกและที่ราบลุ่มด้านทิศตะวันตกของอำเภอ ในฤดูน้ำหลาก โดยระดับน้ำจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ก็จะลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน ลักษณะการไหลของน้ำจะไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

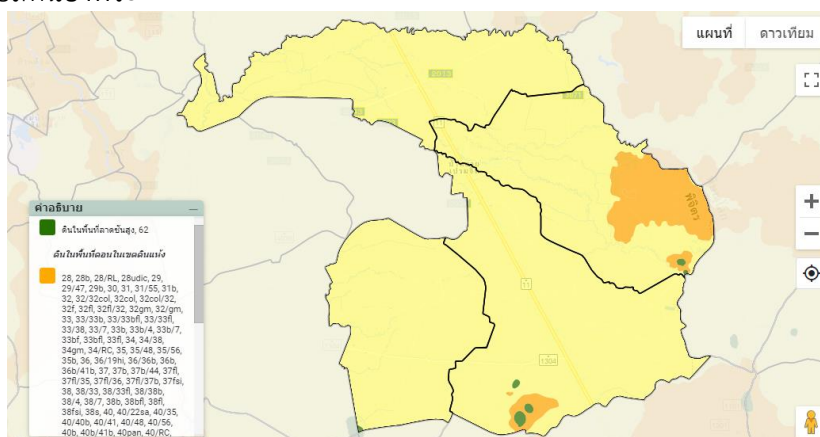
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวังทรายพูน

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
วังทรายพูน	๓๗,๓๗๕	๕๑๖.๓๙	๑.๓๘
หนองปล้อง	๓๑,๒๕๐	๗๒.๐๑	๐.๒๓
หนองปลาไหล	๓๘,๑๒๕	๒๕.๐๒	๐.๐๗
หนองพระ	๔๕,๕๙๔	๒๕๔.๗๙	๐.๕๖
รวม	๑๕๒,๓๔๔	๘๖๘.๒๑	๐.๕๗

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอวังทรายพูน มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๑๔๙,๔๓๓.๘๖ ไร่ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๑๐,๓๑๑.๓๐ ไร่ ดินในพื้นที่ลาดชันสูง ๔๙๖.๘๑ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลวังทรายพูนและตำบลหนองพระ

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอวังทรายพูน มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๗

ชุดดิน เดิมบาง (Db) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินนครปฐม (Np) ชุดดินผักกาด (Pat) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินท่าตูม (Tt) ชุดดินอุตรดิตถ์ (Utt) ชุดดินระโนด (Ran)

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

- ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปลอยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานสนอหรืออินทรีย์ ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปลอยทิ้งไว้

๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

- ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

ชุดดิน ชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกสำโรง (Ksr) และ ชุดดินเขาย้อย (Kyo)

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นต่าง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

- ปลูกข้าว ไกล่ลอบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกัน หรือ โสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

- ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ชุดดิน ชุดดินดอนไร่ (Dr) ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินห้างฉัตร (Hc) ชุดดินโคราช (Kt) ชุดดินมาบอง (Mb) ชุดดิน สตึก (Suk) ชุดดินวาริน (Wn) และชุดดินยโสธร (Yt)

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ

- ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพัว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

- ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การทำขั้นบันได หรือการสร้างคันดิน ปลุกพืชคลุมดิน ปลุกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและมีระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๖

ชุดดิน ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินกบินทร์บุรี (Kb) ชุดดินโป่งตอง (Po) และชุดดินสุรินทร์ (Su) ชนแดน (Cdn)

ลักษณะเด่น กลุ่มดินต้นถึงกึ่งกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา ดินต้นถึงชั้นกึ่งกรวดหรือเศษหินปนลูกรังหนามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน และบางพื้นที่มีกึ่งกรวดหรือเศษหินกระจายอยู่ที่ผิวดิน

แนวทางการจัดการ

- พื้นที่ดินต้นมากหรือมีกึ่งกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมื่อดักขันธ์ ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อดักขันธ์ ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การไถพรวนตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

- ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลุกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน ชุดดินแมร์ม (Mr) ชุดดินน้ำขุ่น (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty) ไฟศาลี (Phi)

ลักษณะเด่น กลุ่มดินต้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา ดินต้นถึงชั้นกึ่งกรวดหรือลูกรังหนามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

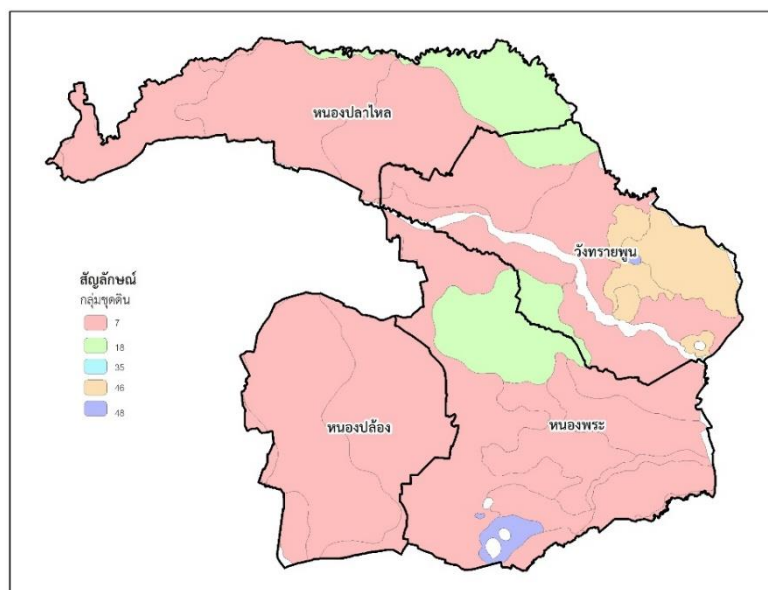
แนวทางการจัดการ

พื้นที่ดินต้นมากหรือมีกึ่งกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

- ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/

ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

- ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอวังทรายพูน
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

៣. តំកល់រ៉ែអាកាស

៣.១ ព្រឹត្តិការណ៍

อำเภอวังทรายพูน แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง กลางเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนจัดและแห้งแล้ง ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนตุลาคม ฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๑๒๖ มิลลิเมตรต่อปี ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึง กลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นจัดในเวลากลางคืน

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

[illegible]

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝน รวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝน เฉลี่ย (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝน สูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๖๔	๑,๑๑๑.๗๗	๙๒.๖๕	๑๔๙	กันยายน	๓๙	๒๐	๒๙.๕
๖๕	๑,๓๘๘.๘	๑๑๕.๗๓	๑๕๗	กันยายน	๔๐	๒๐	๓๐
๖๖	๙๙๙.๗๒	๘๓.๓๑	๑๔๑	กันยายน	๓๘	๑๘	๒๘
๖๗	๑,๑๔๙.๐๕	๙๕.๗๕	๑๕๐	สิงหาคม	๔๒	๑๕	๒๗.๖
๖๘	๑,๑๔๙.๗๐	๙๕.๗๓	๑๕๑	กันยายน	๔๒	๑๕	๒๘.๕

ที่มา : https://tiservice.hii.or.th/WRMOC/web/V๒/yRainAmp_Avg๓๐y.html, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอวังทรายพูน มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

๔.๑.๑ ตำบลหนองพระ ใช้ถนน หมายเลข พจ.๒๐๔๐

๔.๑.๒ ตำบลหนองปลาไหล ใช้ถนน หมายเลข ๒๐๑๓ และ ๒๐๔๓

๔.๑.๓ ตำบลหนองปล้อง ใช้ถนน หมายเลข ๑๐๓๔ และ พจ.๒๐๒๕

๔.๑.๔ ตำบลวังทรายพูน ใช้ถนน หมายเลข ๒๐๐๓ และ ๓๐๓๗

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ เส้นทางพิจิตร-สากเหล็ก-วังทรายพูน โดยใช้เส้นทางหมายเลข ๑๑๕ ออกจากตัวเมืองพิจิตร แล้วเลี้ยวขวาตรงถนนหมายเลข ๑๑ เข้าตัวอำเภอวังทรายพูน

๔.๒.๒ เส้นทางวังกรด-หนองปลาไหล โดยใช้เส้นทางหมายเลข ๕๐๔๖ และ ๒๐๔๓ ออกจากตัวเมืองพิจิตร แล้วเลี้ยวขวาตรงถนนหมายเลข ๑๑ เข้าตัวอำเภอวังทรายพูน

๔.๒.๓ เส้นทางห้วยดง-วังทรายพูน โดยใช้เส้นทางหมายเลข ๑๐๓๔ ออกจากตัวเมืองพิจิตร แล้วเลี้ยวซ้ายตรงถนนหมายเลข ๑๑ เข้าตัวอำเภอวังทรายพูน

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

ตำบลหนองพระ

๓. สระเก็บน้ำบ้านหนองโปรงเหนือ

หมู่ที่ ๑๗

๔. ฝายน้ำล้น แบบ มข.๒๕๒๗

จำนวน ๑๓ แห่ง

๕. บ่อน้ำบาดาล

จำนวน ๑๗ แห่ง

๖. ประปาหมู่บ้าน

จำนวน ๑๓ แห่ง

๗. โครงการชลประทาน ตำบลหนองพระ ไม่มีพื้นที่ในเขตชลประทาน

๘. พื้นที่ที่มีศักยภาพของน้ำใต้ดิน พื้นที่ที่มีศักยภาพของน้ำใต้ดิน โดยเป็นพื้นที่ที่สามารถเจาะน้ำบาดาล หรือบ่อดอกได้ ได้แก่ พื้นที่ หมู่ที่ ๓ , หมู่ที่ ๘ , หมู่ที่ ๙ และหมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองพระ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตร เช่น การปลูกข้าว การปลูกผัก ในช่วงฤดูแล้งได้

ตำบลหนองปลาไหล

๑. คลองแสงพลังพันธุ์ (คลองหนองปลาไหล) ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๕,๖,๑๓,๑๖
๒. คลองวังเตือ (ห้วยตัดไม้) ไหลผ่านหมู่ที่ ๒,๓,๑๒
๓. คลองหนองตอ ไหลผ่านหมู่ที่ ๖,๗,๑๐,๑๓,๑๕
๔. คลองวังทับไทร ไหลผ่านหมู่ที่ ๓,๔,๙,๘,๑๑,๑๔
๕. คลองท่ากระดาศ ไหลผ่านหมู่ที่ ๗,๑๐
๖. คลองโปร่งตะเคียน ไหลผ่านหมู่ที่ ๗,๑๐,๑๕,๑๓
๗. แหล่งน้ำใต้ดิน ได้แก่ น้ำบาดาลสาธารณะ บ่อน้ำตื้นในหมู่บ้านพบว่ามี จำนวน ๑๔๗

แห่ง ส่วนมากจะเป็นบ่อน้ำตื้นที่เป็นของเกษตรกรขุดไว้ใช้อุปโภค และบริโภค ไม่สามารถใช้ได้ในฤดูแล้ง

ตำบลหนองปล้อง

๑. คลองคต ไหลผ่านหมู่ที่ ๖
๒. คลองตานาค ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๒,๓
๓. คลองหนองไม้เหลียม ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๘
๔. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
 - ฝาย ทรบ. ๒๔ แห่ง
 - สระน้ำ/บ่อน้ำ ๔๗ แห่ง

ตำบลวังทรายพูน

๑. คลองไทรย้อย - บุ่งมะกูด ผ่านหมู่ที่ ๓, ๔, ๙ และ ๑๒
๒. คลองตากแดด ผ่านหมู่ที่ ๖
๓. คลองวังหัวควาย ผ่านหมู่ที่ ๓, ๔ และ ๙
๔. คลองหินเหล็กไฟ ผ่านหมู่ที่ ๑๐ และ ๑๑
๕. คลองทุ่งโม่ง ผ่านหมู่ที่ ๖ และ ๗

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

- ๑) อ่างเก็บน้ำทุ่งตะขาบ
- ๒) อ่างเก็บน้ำต้นสำโรง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตุน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : <https://app.rid.go.th/reservoir/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
		อ่าง เก็บ น้ำ	ท่อ ระบาย น้ำ	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
๑	หนองพระ	๑	-	๑๓	-	-	๑๔	๑.๕	๔๕,๕๙๓
๒	หนองปล้อง	-	-	๒๔	-	-	๒๔	๐.๐๐๔๘	๓๑,๒๕๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	วังทรายพูน	-	-	๗๙๒	๙๐๔	๗๙๒	๙๐๔
๒	หนองปลาไหล	-	-	๑๓๙	๑๖๒	๑๓๙	๑๖๒
๓	หนองพระ	-	-	๒๕๗	๒๗๘	๒๕๗	๒๗๘
๔	หนองปล้อง	-	-	๒๔๘	๒๖๘	๒๔๘	๒๖๘

ที่มา : farmer.doae.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

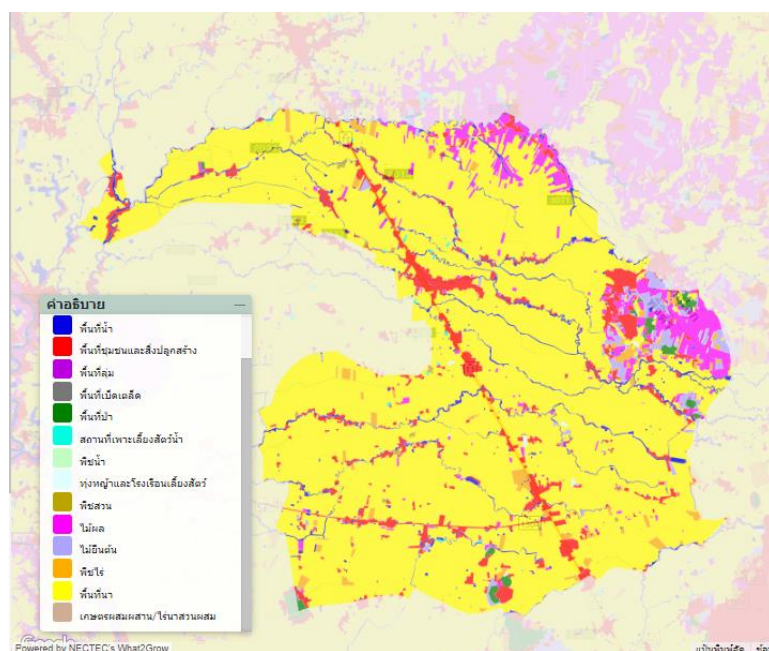
ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
	บลหนองพระ	๑๗	-	๑๗
	หนองปลาไหล	๑๔๗	-	๑๔๗
	หนองปล้อง	๔๗	-	๔๗
	วังทรายพูน	๑๔๔	-	๑๔๔

ที่มา : phichit.mnre.go.th/th/information, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๘๖๘.๒๒	๐.๕๔
ไม้ผล	๗,๑๖๒.๕๔	๔.๔๗
พื้นที่น้ำ	๔,๖๖๒.๖	๒.๙๑
พืชสวน	๓๓๘.๑๑	๐.๒๑
พืชไร่	๓,๐๔๕.๘๒	๑.๙
ไม้ยืนต้น	๒,๖๘๓.๕๓	๑.๖๗
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๒๑.๑๔	๐.๑๔
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๗๔.๑๒	๐.๑๑
พื้นที่นา	๑๓๐,๒๗๐.๕	๘๑.๓
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๐,๘๑๕.๑๖	๖.๗๕

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอวังทรายพูน ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกร มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๔๙,๔๒๗ ไร่ (ร้อยละ ๙๓ ของพื้นที่อำเภอ)

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	พืชไร่ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)	ไม้ผล (มะม่วง)	พืชผัก (แตงโม)	พืชไร่ (ถั่วเขียว)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
หนองพระ	๔๕,๕๙๓	๓๙,๑๖๔	-	๑๗๐	-	๓	๔,๕๙๕	๔๓,๙๓๒
หนองปลาไหล	๓๘,๔๕๒	๒๖,๔๓๘	๕๙	-	๑๗๓๔	๑,๓๕๑	-	๒๙,๕๘๒
หนองปล้อง	๓๑,๒๕๐	๒๘,๒๒๘	-	-	-	-	-	๒๘,๒๒๘
วังทรายพูน	๔๐,๘๑๑	๒๑,๖๓๘	-	๒๒	๗๖๐	๗๒	๑๔๓	๒๒,๖๓๕
พื้นที่รวม	๑๕๖,๑๐๖	๑๑๕,๔๖๘	๕๙	๑๙๒	๒๔๙๔	๑๔๒๖	๔,๗๓๘	๑๒๔,๓๗๗

ที่มา : ข้อมูล ทบก. รต./รอ., พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
วังทรายพูน	๔๘๐	-	-	-	-	๒๑,๓๖๓	-	-	-
วังทรายพูน	๑๐	๑๕๕	-	-	-	-	-	-	-
วังทรายพูน	๒๐	-	-	๓๒๕	-	-	-	-	-
วังทรายพูน	๑	-	-	-	-	-	-	-	๕๓
วังทรายพูน	๔	-	-	-	๑๒๙	-	-	-	-
หนองปลาไหล	๓๖๓	-	-	-	-	๑๑๖,๖๑๘	-	-	-
หนองปลาไหล	๓	๙	-	-	-	-	-	-	-
หนองปลาไหล	๗	-	-	๕๔	-	-	-	-	-
หนองปล้อง	๒๒๐	-	-	-	-	๑๐,๕๘๕	-	-	-
หนองปล้อง	๓	๕๔	-	-	-	-	-	-	-
หนองปล้อง	๔	-	-	๒๓	-	-	-	-	-
หนองปล้อง	๑	-	-	-	-	-	๔	-	-
หนองพระ	๔๒๕	-	-	-	-	๕๒๗,๔๘๒	-	-	-
หนองพระ	๙	๑๘๖	-	-	-	-	-	-	-
หนองพระ	๑๘	-	-	๓๒๙	-	-	-	-	-
หนองพระ	๑	-	-	-	-	-	๑,๒๐๐	-	-
หนองพระ	๑	-	-	-	-	-	-	-	๕๕
หนองพระ	๑	-	-	-	๓๘	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๑,๕๗๑	๔๐๔		๗๓๑	๑๖๗	๖๗๖,๐๔๘	๑,๒๐๔	-	๑๐๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๙

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์-.....แห่ง คือ-.....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....-.....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....๔.....จำนวน คือ

ชื่อฟาร์ม อีรภาพฟาร์ม ที่ตั้ง ๔๐ ม.๑๑ ต.หนองปลาไหล อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร

ชื่อฟาร์ม บุญช่วยฟาร์ม ที่ตั้ง ๕๙/๓ ม.๓ ต.หนองพระ อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร

ชื่อฟาร์ม บุญช่วยฟาร์ม๒ ที่ตั้ง ๔๓/๒ ม.๓ ต.หนองพระ อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร

ชื่อฟาร์ม บริษัท จรรย์ฟาร์ม๓ ที่ตั้ง ๔๘/๒ ม.๘ ต.หนองพระ อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กึ่งทะเล	กึ่งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ (กบ)
วังทรายพูน	๓	-	-	-	๓	-	-
หนองปลาไหล	๑	-	-	-	-	-	๑
หนองพระ	๓	-	-	-	๓	-	
รวมทั้งหมด	๗	-	-	-	๖	-	๑

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ไม่มี สินค้า GI

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือน ทั้งหมด	ครั้วเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	หนองพระ	๒,๙๗๖	๑,๕๐๕	๓,๖๙๕	๓,๖๙๙	๗,๓๙๔
๒	หนองปลาไหล	๑,๕๕๔	๙๕๖	๒,๔๐๗	๒,๔๖๘	๔,๘๗๕
๓	หนองปล้อง	๑,๑๘๓	๘๓๐	๑,๖๕๘	๑,๗๐๕	๓,๓๖๓
๔	วังทรายพูน	๒,๘๑๔	๑,๒๑๕	๓,๙๖๕	๔,๑๔๑	๘,๑๐๖
รวม		๗,๓๔๔	๔,๕๐๖	๑๑,๗๒๕	๘,๖๘๓	๒๐,๔๐๘

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๓๐๑.๐๐	๒๙.๒๖
๕๖ – ๖๕ ปี	๑,๒๗๑.๐๐	๒๘.๕๙
๔๖ – ๕๕ ปี	๙๓๓	๒๐.๙๙
๓๖ – ๔๕ ปี	๕๓๒	๑๑.๙๗
๒๖ – ๓๕ ปี	๓๗๒	๘.๓๗
๑๘ – ๒๕ ปี	๓๗	๐.๘๓
รวม	๔,๔๔๖.๐๐	๑๐๐

ที่มา : aiu.doae.go.th/ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๘๘๕	๘๗.๓๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๖๑	๑๒.๖๒
รวม	๔,๔๔๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำพูน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๖๖๔.๐๐	๓๗,๐๐๖.๐๐
เช่า	๓,๒๐๓.๐๐	๘๕,๑๕๖.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔๙๙	๙,๙๙๐.๐๐
รวม	๔,๙๖๖.๐๐	๑๐๐,๑๕๒.๐๐

ที่มา : aiu.doae.go.th/ พ.ศ. ๒๕๖๗

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๕๙๓	๔๑	-	๕๑	๑,๖๖๔

ที่มา : aiu.doae.go.th/ พ.ศ. ๒๕๖๗

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

โดยประชากรในอำเภอวังทรายพูน มีรายได้เฉลี่ย ๘๘,๐๐๖ บาท/คน/ปี และมีรายจ่ายเฉลี่ย ๖๐,๔๖๕ บาท/คน/ปี (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร, ๒๕๖๒)

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรอำเภอวังทรายพูน มีช่วงหนี้สินในภาคการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๖๐,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ บาท โดยตำบลวังทรายพูน มีหนี้สินเฉลี่ย ๑๒๖,๕๔๒ บาท ตำบลหนองปลาไหล มีหนี้สินเฉลี่ย ๕,๐๐๐ บาท ตำบลหนองพระ มีหนี้สินเฉลี่ย ๓๑,๗๕๐ บาท ตำบลหนองปล้อง มีหนี้สินเฉลี่ย ๓๗,๑๔๓ บาท

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรอำเภอวังทรายพูน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีศาสนสถานในอำเภอ ทั้งหมด ๓๑ แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่มีความเหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น ได้แก่

- ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ งานแตงโม โชว์กรรنگ
- ช่วงเดือน เมษายน งานสงกรานต์และรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ
- ช่วงเดือน พฤศจิกายน งานเกี่ยวข้าว เกี่ยวสาววังทรายพูน

๑.๒ องค์การและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มยุวเกษตรกร	วิสาหกิจชุมชน	สหกรณ์	กลุ่มเกษตรกร
วังทรายพูน	๒	-	๒	๕	-	-
หนองปลาไหล	๑	๒	๑	๔	-	-
หนองพระ	๒	๓	๑	๗	-	-
ปหนองปล้อง	๒	-	-	๑	-	-
รวม	๗	๕	๔	๑๗	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๖๑๒
เครื่องดื่ม	๓๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๒๑๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๗๘๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๐๓
รวม	๑,๗๔๖

ที่มา : <https://phichit.cdd.go.th/bigdata> พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่
	หมู่ที่ - ตำบล
มะม่วงบ้านวังสมบูรณ์	หมู่ ๑๔ ตำบลหนองปลาไหล
กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านบ่อแต้	หมู่ ๑๖ ตำบลหนองพระ
ผลิตเครื่องสำอางชาววัง	หมู่ ๕ ตำบลหนองพระ
กลุ่มหัตถกรรมบ้านตลาดใหม่	หมู่ ๗ ตำบลหนองปล้อง
กลุ่มเกษตรผสมผสาน ๔๕๙ ตำบลหนองพระ	หมู่ ๙ ตำบลหนองพระ
กลุ่มโรงสีชุมชนหนองยางเหนือรุ่งเรือง	หมู่ ๑๓ ตำบลวังทรายพูน
กลุ่มผู้ปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษอำเภอวังทรายพูน	หมู่ ๗ ตำบลวังทรายพูน
กลุ่มแปลงใหญ่ถั่วเขียวบ้านเขาเขต	หมู่ ๘ ตำบลหนองพระ
กลุ่มผู้ปลูกพืชผักสมุนไพรวังทรายพูน	หมู่ ๑๖ ตำบลหนองปลาไหล
แปลงใหญ่ข้าวกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองยาง	หมู่ ๑๒ ตำบลวังทรายพูน
แปรรูปอาหารบ้านเขาเขต	หมู่ ๘ ตำบลหนองพระ
กลุ่มหัตถกรรมบ้านเนินหัวไร่	หมู่ ๕ ตำบลวังทรายพูน
กลุ่มผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านดงหมอนทอง	หมู่ ๓ ตำบลหนองพระ
กลุ่มผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านวังโม่ง	หมู่ ๑๑ ตำบลวังทรายพูน
กลุ่มข้าวเกรียบกุ้งเมืองชาละวัน	หมู่ ๑๐ ตำบลหนองปลาไหล
กลุ่มผู้สนใจแพทย์แผนไทยอำเภอวังทรายพูน	หมู่ ๔ ตำบลหนองพระ
กลุ่มทอผ้าบ้านคลองสะแก	หมู่ ๖ ตำบลหนองปลาไหล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไผ่สีทอง	หมู่ ๑๒ ต.หนองพระ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มแม่บ้านหนองลากม้อ	หมู่ ๑ ต.หนองพระ
กลุ่มยุวเกษตรกรกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนอนุบาลวังทรายพูน	หมู่ ๔ ต.วังทรายพูน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังคล้าย	หมู่ ๑๑ ต.หนองปลาไหล
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านยางสามต้น	หมู่ ๒ ต.หนองพระ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรผสมผสาน	หมู่ ๑๐ ต.วังทรายพูน
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมเพิ่มรายได้บ้านหนองโสน	หมู่ ๑๐ ต.หนองปล้อง
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเนินหัวโล้นหนองยางพิทยาคม	หมู่ ๕ ต.วังทรายพูน
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองปลาไหล	หมู่ ๖ ต.หนองปลาไหล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวังสมบูรณ์	หมู่ ๑๔ ต.หนองปลาไหล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขาเขต	หมู่ ๘ ต.หนองพระ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรพัฒนา	หมู่ ๙ ต.หนองพระ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตมะม่วงเพื่อการส่งออก	หมู่ ๔ ต.หนองปลาไหล
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านดงหมอนทอง	หมู่ ๓ ต.หนองพระ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกผัก	หมู่ ๓ ต.หนองปล้อง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านวังโม่ง	หมู่ ๑๑ ต.วังทรายพูน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
แปลงใหญ่พริกขอส สหกรณ์ชาวนาวังทรายพูน	๔	วังทรายพูน	๓๘
แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์ชาวนาวังทรายพูน	๔	วังทรายพูน	๖๑
แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูน	๑	วังทรายพูน	๓๑
แปลงใหญ่พริก สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูน	๑	วังทรายพูน	๓๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิจิตร,พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
วังทรายพูน	๑	๓	๑	๑	๑	-	๑	-	-
หนองปลาไหล	-	๕	๑	๑	๑	-	-	-	-
หนองพระ	-	๕	๒	-	๑	-	-	-	-
หนองปล้อง	-	๓	๑	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๖	๕	๒	๔	๐	๑	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
วังทรายพูน	๑	๔	-	๓	๑๔	๑๔	๒	-	-
หนองปลาไหล	-	-	-	๑๑	๑๖	๑๖	๑	-	-
หนองพระ	๒	๔	-	๙	๑๗	๑๗	๒	๑	-
หนองปล้อง	-	-	-	-	๑๐	๑๐	-	-	-
รวม	๓	๘	-	๒๓	๕๗	๕๗	๕	๑	-

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : asa-center.doae.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอวังทรายพูน มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอวังทรายพูนมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
หนองปลาไหล	๑	กลไกกรรมธรรมชาติเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
รวม	๑	

ที่มา : ข้อมูลประชาชนชาวบ้าน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๓

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานบ้านสวน SJ Garden	ศูนย์เรียนรู้ โคก หนอง นา โมเดล/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๒	วังทรายพูน
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านดงหมอนทอง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๓	หนองพระ
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายบ้านวังแสง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	วังทรายพูน
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดงหมอนทอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๓	หนองพระ
๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	หนองปล้อง
๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านห้วยตัดไม้	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๓	หนองปลาไหล
๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	หนองปล้อง
๘	ศูนย์เรียนรู้การผลิตมะม่วงส่งออก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	หนองปลาไหล
๙	ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	หนองปลาไหล
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	หนองพระ
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลหนองพระ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	หนองพระ
๑๒	ฟาร์มชุมชนตำบลหนองปลาไหล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๖	หนองปลาไหล
๑๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านทรัพย์เจริญ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๖	หนองปลาไหล
๑๔	ศูนย์เรียนรู้การผลิตถั่วเขียวบ้านเขาเขต	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๘	หนองพระ
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านหนองโสน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๐	หนองปล้อง
๑๖	ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานบ้านวังทรายพูน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	วังทรายพูน
๑๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่(ไร่นาสวนผสม)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	หนองพระ
๑๘	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหนองยาง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๒	วังทรายพูน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน๑๑.... กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	หนองปลาไหล	แปลงใหญ่มะม่วง กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง ตำบลหนองปลาไหล อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	มะม่วง	๒๐	๓๖๐
๒	หนองพระ	แปลงใหญ่ถั่วเขียว บ้านเขาเขด หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	ถั่วเขียว	๓๐	๕๐๓
๓	หนองปลาไหล	แปลงใหญ่แดงโม หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาไหล อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	แดงโม	๓๕	๗๐๖
๔	หนองพระ	แปลงใหญ่ปลาคะเพียนขาว ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	ปลาคะเพียนขาว	๓๔	๓๐
๕	หนองพระ	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	ข้าว	๕๙	๑,๔๗๑
๖	วังทรายพูน	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๒ ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๒	ข้าว	๔๐	๑,๖๔๐
๗	หนองพระ	แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูนจำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑	ข้าว	๔๕	๑,๓๕๘
๘	หนองปลื้ม	แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูนจำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑	ข้าว	๓๒	๗๖๖
๙	หนองปลื้ม	แปลงใหญ่พริก สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูน จำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑	พริก	๓๐	๓๕
๑๐	หนองปลื้ม	แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์ชาวนาวังทรายพูนจำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑	ข้าว	๖๑	๒,๕๖๙
๑๑	หนองปลาไหล	แปลงใหญ่แดงโม หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองปลาไหล อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร	แดงโม	๓๕	๕๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

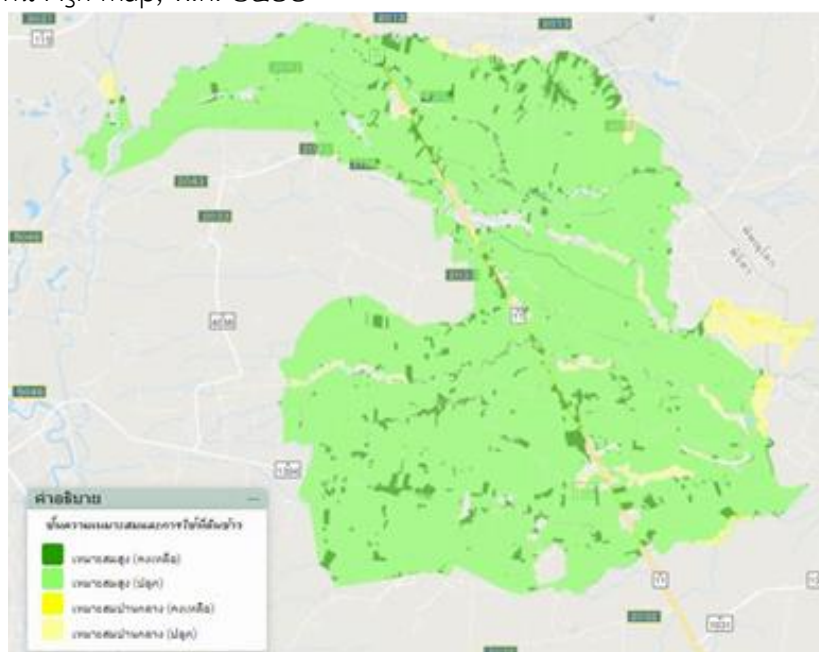
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	๑๓๔,๖๓๓	๕,๖๖๘	-	-	๑๔๐,๓๐๓
ต.วังทรายพูน	๒๔,๗๑๘	๒,๙๑๕	-	-	๒๗,๖๓๓
ต.หนองปล้อง	๓๑,๙๙๙	๒๖๗	-	-	๓๒,๒๖๖
ต.หนองปลาไหล	๓๒,๓๙๑	๘๕๘	-	-	๓๓,๒๔๙
ต.หนองพระ	๔๕,๕๒๕	๑,๖๒๘	-	-	๔๗,๑๕๓

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๖

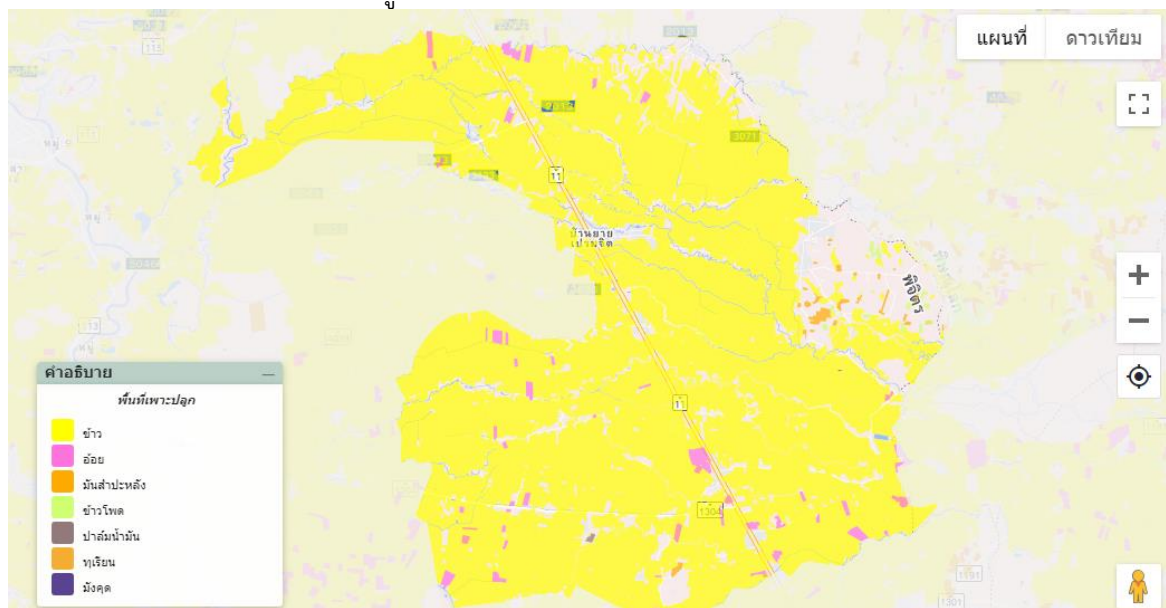
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอวังทรายพูน
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
วังทรายพูน	๘๘๔	๒๕,๒๑๔	๒๕,๒๑๔	๒๓,๗๔๖	๐.๙๔๒
หนองปลาไหล	๑,๐๗๖	๓๒,๑๒๐	๓๐,๖๗๓	๑๔,๐๐๐	๐.๔๕๖
หนองพระ	๑,๖๓๓	๔๖,๓๓๕	๔๖,๓๓๕	๒๙,๙๘๒	๐.๖๔๗
หนองปล้อง	๑,๒๓๑	๒๙,๙๖๗	๒๙,๙๖๗	๒๓,๙๒๒	๐.๗๙๘
รวม	๔,๘๒๔	๑๓๓,๖๓๖	๑๓๒,๑๘๙	๙๑,๖๕๐	๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน พ.ศ. ๒๕๖๗

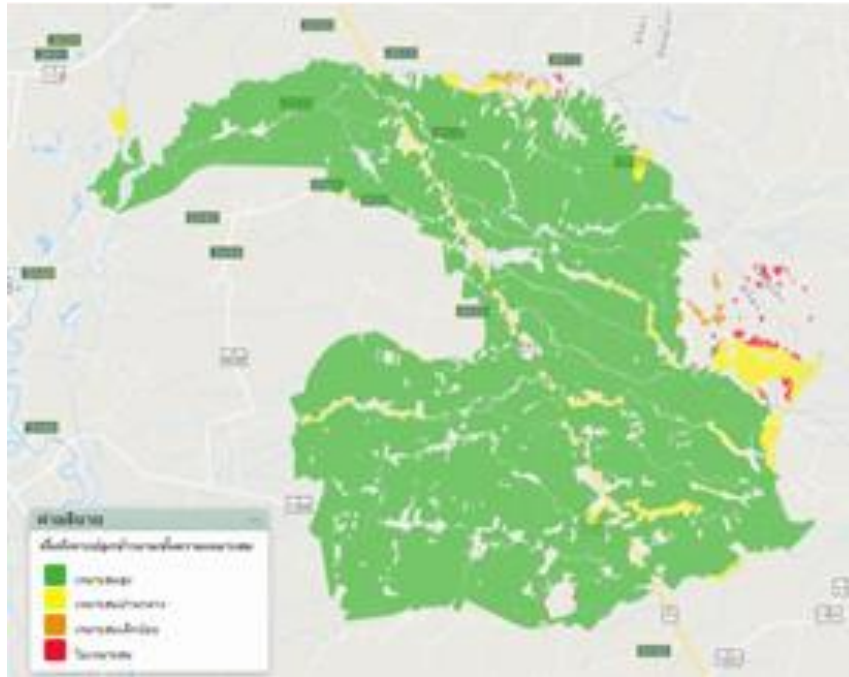
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	๑๒๔,๔๘๒	๕,๑๒๒	๕๕๒	๗๕๘	๑๓๐,๙๑๔
ต.วังทรายพูน	๒๓,๖๓๔	๒,๕๙๓	๓๓๘	๖๔๕	๒๗,๒๑๐
ต.หนองปล้อง	๒๙,๖๐๙	๒๖๗	-	-	๒๙,๘๗๖
ต.หนองปลาไหล	๒๙,๒๖๙	๘๒๓	๒๑๔	๖๕	๓๐,๓๗๑
ต.หนองพระ	๔๑,๙๗๐	๑,๔๓๙	-	๔๘	๔๓,๔๕๗

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน Agri-Map, ๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี มีการคัดเลือกพันธุ์ และจัดหาเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้
- (๒) การเตรียมดิน มีการไถเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก โดยใช้ผานประเภทต่าง ๆ และตรวจ

วิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนฤดูกาลเพาะปลูก

- (๓) การปลูก การใช้รถหยอดข้าวน้ำตม และข้าวแห้ง รวมถึงเครื่องหว่านข้าว
- (๔) ระบบการให้น้ำ ประยุกต์ระบบการให้น้ำแบบน้ำหยด(แตงโม)
- (๕) การดูแลรักษา มีการใช้โดรนทางการเกษตรมาช่วยในการฉีดพ่นสารเคมี
- (๖) การใส่ปุ๋ย มีการใช้เครื่องพ่นปุ๋ยแบบสะพายหลัง หรือโดรนใส่ปุ๋ย
- (๗) การเก็บเกี่ยว โดยการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในการเก็บเกี่ยวผลผลิต
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ตากเมล็ดพันธุ์ และใช้เครื่องคัดเมล็ดพันธุ์
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มีการใช้โดรนทางการเกษตรมาช่วยในการฉีดพ่นสารเคมี

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวังทรายพูน มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี					←	△	→				←	▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

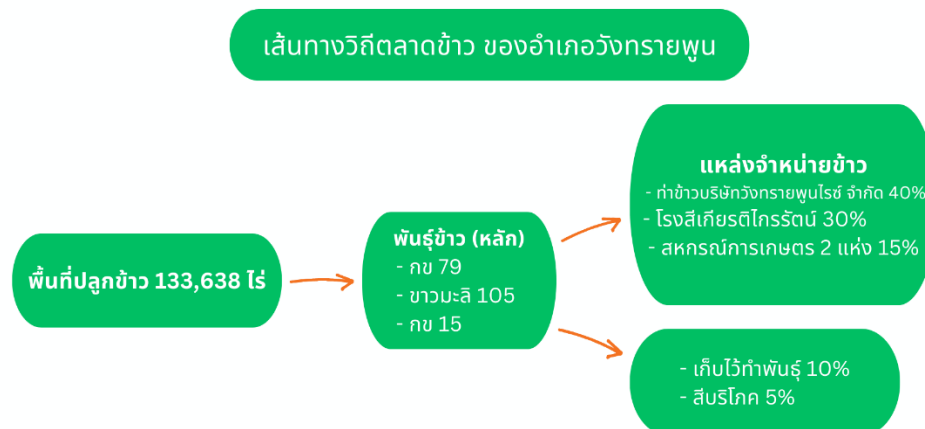
ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖/๖๗ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

รายการ	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
๑. เตรียมดิน	๔๐๐	บาท		
๒. เมล็ดพันธุ์	๕๐๐	บาท		
๓. ปุ๋ยเคมี	๗๐๐	บาท		
๔. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๒๐๐	บาท		
๕. ค่าจ้างแรงงาน(พ่นยา ใส่ปุ๋ย)	๓๐๐	บาท		
๖. ค่าเก็บเกี่ยว	๖๐๐	บาท		
๗. ค่าน้ำมันสูบน้ำ	๒๐๐	บาท		
๘. ค่าเช่าพื้นที่	๑,๐๐๐	บาท		
๙. ค่าขนส่ง	๑๓๐	บาท		
รวม	๔,๐๓๐	บาท		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอวังทรายพูน
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม.....๔..... แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ...๑.... ตำบล ...วังทรายพูน..... จำนวน๑..... แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ...๔.... ตำบล ...วังทรายพูน..... จำนวน๑..... แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ..๑๖.. ตำบลหนองปลาไหล..... จำนวน๑..... แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ...๖.... ตำบลหนองพระ..... จำนวน๑..... แห่ง

มีโรงงาน... รวม แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ...-.... ตำบล จำนวน-..... แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

อำเภอวังทรายพูน มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การใช้โดรนช่วยในการฉีดพ่นสารเคมี/การใช้เทคโนโลยีช่วยในการผลิต
- การทำการเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรอินทรีย์
- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- การใช้เครื่องพ่นสารเคมีแบบแอร์บัส

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๑๐	หนองปล้อง	ข้าว	เกษตรผสมผสาน
๒	๑๒	วังทรายพูน	ข้าว	ทำนา

(ที่มา : ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราชญ์, ๒๕๖๕)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๓	๑. ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานบ้านสวน SJ Garden ๒. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดงหมอนทอง ๓. ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าว
แปลงใหญ่	๔	๑. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ๒. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๒ ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๒ ๓. แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรวังทรายพูนจำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑ ๔. แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์ชาวนาวังทรายพูนจำกัด อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ปี ๒๕๖๑
วิสาหกิจชุมชน	๕	๑. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านบ่อแต้ ๒. กลุ่มโรงสีชุมชนหนองยางเหนือรุ่งเรือง ๓. แปลงใหญ่ข้าวกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองยาง ๔. กลุ่มผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านดงหมอนทอง ๕. กลุ่มผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านวังโม่ง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	๒	๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านดงหมอนทอง ๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์บ้านวังโม่ง

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอวังทรายพูน

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีพื้นที่ปลูกข้าวรวมกันทั้งหมด ๑๓๐,๙๑๔ ไร่	มีท่าข้าว, โรงสี และสหกรณ์การเกษตร รับซื้อข้าวในพื้นที่รวมกัน ๔ แห่ง	ขายให้แหล่งรับซื้อข้าวร้อยละ ๘๕ เก็บไว้ทำพันธุ์ร้อยละ ๑๐ สืบโรโค ร้อยละ ๕
	ปัญหา Pain point	บางพื้นที่เป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก หลายพื้นที่อยู่ไกลจากแหล่งน้ำ, ไฟฟ้า และถนนสาธารณะ	เกษตรกรไม่มีทุนสำหรับสร้างพื้นที่เก็บข้าว และดูแลรักษาข้าว	
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อน้ำท่วม		
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีอายุ ๕๖ปีขึ้นไป	มีแหล่งรวบรวมผลผลิตในพื้นที่ ๔ แห่ง	มีการบริโภคร้อยละ ๕
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุทำให้ยากที่จะเปิดรับเทคโนโลยีที่ต้องใช้เวลาในการแสดงผล	เกษตรกรไม่สามารถต่อรองกับผู้รวบรวมผลผลิตได้	
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าร่วมกลุ่มแปลงใหญ่ และเข้ามาเรียนรู้ที่ ศพก.		
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ กข ๗๙, ขาวมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕ ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ	ขายสดผลผลิตร้อยละ ๘๕	สินค้าที่ส่งถึงมือผู้บริโภคอยู่ในรูปแบบพร้อมทาน
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรมักเลือกพันธุ์ที่จะปลูกตามราคาสินค้าในปีก่อนหน้านี้ตามๆ กันทำให้ราคาในปีปัจจุบันลดลง		
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีมาตรฐานการผลิตเพื่อการส่งออก		

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
๔. หลักการและเหตุผล	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการเกษตร ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของการระบาดของศัตรูพืช
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการสุขภาพพืชที่ถูกต้องและเหมาะสมภายใต้ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถจัดการสุขภาพพืช (การจัดการศัตรูพืชและ การจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย) อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพพื้นที่ และบริบท ของเกษตรกร ด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๓. พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านสุขภาพพืชในพื้นที่สำหรับเชื่อมโยงองค์ความรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและให้บริการด้านการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ยแก่เกษตรกร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. พื้นที่ดำเนินการเฝ้าระวังเชิงรุกและได้รับการจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า ๕ แปลง ๒. ร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ดำเนินการไม่เกิดความเสียหายโดยสิ้นเชิงจากศัตรูพืช
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก ๒. พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการสุขภาพพืช
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร และ สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๘,๒๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า ๕ แปลง ๒. เครือข่ายความรู้ การให้บริการด้านการจัดการสุขภาพพืช จำนวน ๑ แห่ง ได้รับการพัฒนา
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืช ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ไม่เกิดความเสียหายสิ้นเชิงจากศัตรูพืช ๒. เกษตรกรมีความสามารถในการจัดการสุขภาพพืชด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมภายใต้ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และสามารถลดความเสี่ยงหรือความเสียหายจากการ ระบาดของศัตรูพืชได้

ตารางที่ ๓๗ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - แผนแม่บทย่อย พัฒนาระบบนิเวศ
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
๔. หลักการและเหตุผล	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร สร้างความสัมพันธ์แบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับชุมชน สถาบัน คริสเตอร์ สามารถบริหารจัดการร่วมกันมีการรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตและรวมกันขายผลผลิต ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกระบวนการกลุ่มที่เข้มแข็ง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ผักและแมลงเศรษฐกิจ มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาเข้าสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๑ แปลง ๒. พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มีมูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร และ สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๑,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๑ แปลง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

ตารางที่ ๓๘ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - แผนแม่บทย่อย พัฒนาระบบนิเวศ
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อต้องการทราบสถานะการเพาะปลูกของเกษตรกรประมาณการผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้แจ้งขึ้นทะเบียนเมื่อทำการเพาะปลูกแล้ว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ๒. เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยเน้นพื้นที่แปลงที่ขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงในปี ๒๕๖๙ และ/หรือ พื้นที่แปลงที่ต้องตรวจสอบตามข้อบังคับตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือตามมาตรการภาครัฐ ๓. เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ ประมวลผลในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการ ใช้ประโยชน์ได้ทั่วไป
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓๒๘ ครั้วเรือน ๒. จัดทำข้อมูลผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลที่เป็นปัจจุบัน ตามการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓,๐๔๘ แปลง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ๒. กิจกรรมประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๓,๒๐๘ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ๒. มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลที่เป็นปัจจุบัน ตามการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ๓. มีการดูแลและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลหลัก สำหรับการให้บริการบันทึกข้อมูล ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ และจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตร พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับการสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ๔. มีภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง สำหรับเป็นแผนที่ฐานให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้วาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ที่เป็นปัจจุบัน ๕. มีการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรเข้าถึงบริการของหน่วยงานได้ด้วยตนเองตลอดเวลาผ่านระบบออนไลน์ เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกรออนไลน์ด้วยตนเอง การรับข่าวสาร และการแจ้งเตือน ๒. มีข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่เป็นปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ๓. มีการใช้ประโยชน์ผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลในงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรก่อนเข้าร่วมมาตรการภาครัฐ การประเมินความเสียหายของแปลงเกษตรที่ประสบภัยพิบัติด้านพืช การคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายในการเข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

ตารางที่ ๓๙ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น แผนแม่บท (๐๓) การเกษตร - ประเด็นแผนแม่บท (๐๓) การเกษตร - ประเด็นแผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร - เป้าหมายของแผนย่อย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น - ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากการแข่งขันด้านราคาในตลาดโลก ประเทศอินเดียกลับมาส่งออกข้าว สหรัฐอเมริกาเก็บภาษีศุลกากร ๑๙ % ประเทศฟิลิปปินส์ระงับนำเข้าข้าว ๖๐ วัน (เริ่ม ๑ ก.ย. ๖๘) และประเทศอินโดนีเซียนำเข้าข้าวลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ราคาการรับซื้อข้าวในประเทศตกต่ำ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมไปปลูกพืชทดแทนที่ให้มูลค่าสูง เพื่อบริหารจัดการผลผลิต ให้มีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อยหลังการทำนาในฤดูนาปรัง ให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๓. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าได้รับการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสินค้าไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ราย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร และ สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๕๗,๓๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๔๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก - แผนแม่บทย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิด การพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้ และลดปัญหา ความเหลื่อมล้ำและไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เสริมสร้างและพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร เบื้องต้น เพื่อสร้างรายได้หรือลดรายจ่ายให้ครัวเรือนและชุมชน ๒. ส่งเสริมการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชนให้มีอาหารปลอดภัย บริโภคเพียงพอ สามารถลดความเสี่ยงการขาดแคลนอาหารจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ ๓. พัฒนาศักยภาพด้านเคหกิจเกษตรให้เกษตรกรสูงวัยในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ เสริม และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๗,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มขีดความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการจัดการสินค้าเกษตร ได้แก่ การผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ และการตลาด มีการสนับสนุนให้ดำเนินการตามแผนการวิเคราะห์กลุ่มและกิจกรรมการเกษตร และได้รับการพัฒนาเป็น Smart Group
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีแผนการดำเนินงานและมีการดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกขององค์กรเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และวางแผนการ ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ๒. องค์กรเกษตรกรมีการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นพื้นฐานในการยกระดับสู่การเป็น ผู้ประกอบการด้านการเกษตร มีศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและสร้างรายได้ให้กับกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม รวมถึงสามารถนำไปขยายผลสู่ ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้

ตารางที่ ๔๑ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก - แผนแม่บทย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัย ความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตร รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจในภาคการเกษตร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer มีทักษะเป็นเกษตรกรมืออาชีพ พร้อมทั้งยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรที่มีศักยภาพในด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตร และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๒. เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและเกษตรกรต้นแบบ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรทั่วไป จำนวน ๑๐ ราย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การพัฒนาเกษตรกรปราชญ์และเกษตรกรรุ่นใหม่
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๔,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและพัฒนาศักยภาพให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer มีทักษะเป็นเกษตรกรมืออาชีพและสามารถเป็นผู้นำด้านการเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ และทักษะในการวิเคราะห์ตนเอง วิเคราะห์ปัญหาในการทำกิจกรรมการเกษตร การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล ตลอดจนมีทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร เพื่อยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรที่มีศักยภาพ

ตารางที่ ๔๒ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก - แผนย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
๔. หลักการและเหตุผล	สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรค แมลง และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกร ส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหาการขาดทุนเกิดขึ้น และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ ๒. เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๑ ศูนย์ ๒. ศูนย์เครือข่ายอื่น ๆ (ยกเว้น ศจช. และ ศดปช.) เช่น ศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชี ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เครือข่ายเฉพาะด้านต่าง ๆ จำนวน ๑ ศูนย์ ๓. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอวังทรายพูน
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๗,๔๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.หลัก และศพก.เครือข่าย จำนวน ๑๐ ราย ๒. ศพก. หลัก จำนวน ๑ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา ๓. ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา (ยกเว้น ศจช. และ ศดปช.)
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้

ตารางที่ ๔๓ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ชื่อแผนงาน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเติบโตอย่างยั่งยืน - แผนแม่บทย่อย : การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหมอกควันและมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเศรษฐกิจของประเทศ และสิ่งแวดล้อมโดยรวม อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อการทำการเกษตร ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และผลผลิตลดลง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร ๒. เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนในการบริหารจัดการพื้นที่และแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร ๓. เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง ๔. เพื่อสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเป้าหมาย ๑๕ ราย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังทรายพูน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๑๗,๗๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๕ ราย ๒. ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร จำนวน ๑๐๐ ไร่ ๓. เกิดรายได้จากการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๖๐ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถบริหารจัดการพื้นที่ปลูกพืชใช้น้ำน้อยได้ ๓. ร้อยละ ๑๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๘,๒๐๐ บาท	๑. เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเชิงรุก ๒. พัฒนาเครือข่ายความรู้และบริการด้านการจัดการสุขภาพพืช	๑. พื้นที่การเกษตรได้รับบริการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืชไม่น้อยกว่า ๕ แปลง ๒. เครือข่ายความรู้ การให้บริการด้านการจัดการสุขภาพพืช จำนวน ๑ แห่ง ได้รับการพัฒนา	๑. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการเฝ้าระวังเชิงรุกและจัดการศัตรูพืช ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ไม่เกิดความเสียหายสิ้นเชิงจากศัตรูพืช ๒. เกษตรกรมีความสามารถในการจัดการสุขภาพพืชด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และสามารถลดความเสี่ยงหรือความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืชได้	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ยสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๑,๖๐๐ บาท	๑. ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	๑. พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๑ แปลง	๑. เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตร และสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ยสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙

โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๓,๒๐๘ บาท	๑. กิจกรรมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ๒. กิจกรรมประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร	๑. มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ๒. มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลที่เป็นปัจจุบัน ตามการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ๓. มีการดูแลและบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูลหลัก สำหรับการให้บริการบันทึกข้อมูลประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ และจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตร พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับการสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ๔. มีภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง สำหรับเป็นแผนที่ฐานให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้วาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ที่เป็นปัจจุบัน ๕. มีการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร	๑. เกษตรกรเข้าถึงบริการของหน่วยงานได้ด้วยตนเองตลอดเวลาผ่านระบบออนไลน์ เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกรออนไลน์ด้วยตนเอง การรับข่าวสารและการแจ้งเตือน ๒. มีข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่เป็นปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ๓. มีการใช้ประโยชน์ผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลในงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรก่อนเข้าร่วมมาตรการภาครัฐ การประเมินความเสียหายของแปลงเกษตรที่ประสบภัยพิบัติด้านพืช การคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายในการเข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	มีข้อมูลเพื่อใช้บริหารจัดการการผลิต ทำให้รักษาความมั่นคงของราคาผลผลิตได้	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙
--	--	--	---	---	---	----------------------------	-------------

โครงการยกระดับสินค้า เกษตรและบริการมูลค่าสูง	๑. สำนักงานเกษตร อำเภอลำปลายมาศ ๒. งบประมาณ ๕๗,๓๐๐ บาท	๑. กิจกรรมยกระดับสินค้า เกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนา ศักยภาพให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่ม ผลผลิตภาพการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐานตรง ตามความต้องการของตลาด ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรสามารถปรับ เพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้า เกษตรได้	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถนำ ความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่ม ผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ย สูงขึ้น และมี คุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริม การเกษตร	๒๕๖๙
โครงการส่งเสริมและ พัฒนาเกษตรกรและ องค์กรเกษตรกร	๑. สำนักงานเกษตร อำเภอลำปลายมาศ ๒. งบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท	๑. การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย มีความสามารถในการ บริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาความรู้และ ทักษะเพิ่มขีดความสามารถ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการสินค้าเกษตร ได้แก่ การผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าสินค้าและ บริการ และการตลาด มีการสนับสนุนให้ดำเนินการ ตามแผนการวิเคราะห์กลุ่ม และกิจกรรมการเกษตร และ ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Group	๑. องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มี แผนการดำเนินงานและมีการดำเนิน กิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง โดย สมาชิกขององค์กรเกษตรกรมีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์และวางแผนการดำเนิน กิจกรรมของกลุ่ม ๒. องค์กรเกษตรกรมีการประกอบอาชีพ ทางการเกษตรเป็นพื้นฐานในการ ยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการด้าน การเกษตร มีศักยภาพในการบริหาร จัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการ เพิ่มมูลค่าสินค้าและสร้างรายได้ ให้กับกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม รวมถึง สามารถนำไปขยายผลสู่ชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ย สูงขึ้น และมี คุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริม การเกษตร	๒๕๖๙

โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท	๑. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและพัฒนาศักยภาพให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer มีทักษะเป็นเกษตรกรมืออาชีพและสามารถเป็นผู้นำด้านการเกษตร	๑. เกษตรกรมีความรู้ และทักษะในการวิเคราะห์ตนเอง วิเคราะห์ปัญหาในการทำกิจกรรมการเกษตร การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล ตลอดจนมีทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร เพื่อยกระดับเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพ	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ยสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๗,๔๐๐ บาท	๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. หลัก และศพก.เครือข่าย จำนวน ๑๐ ราย ๒. ศพก. หลัก จำนวน ๑ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา ๓. ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์ ได้รับการพัฒนา (ยกเว้น ศจช และ ศคปช.)	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ยสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙
โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑. สำนักงานเกษตรอำเภอวังทรายพูน ๒. งบประมาณ ๑๗,๗๐๐ บาท	๑. การส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๕ ราย ๒. ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร จำนวน ๑๐๐ ไร่ ๓. เกิดรายได้จากการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	๑. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๖๐ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถบริหารจัดการพื้นที่ปลูกพืชใช้น้ำน้อยได้ ๓. ร้อยละ ๑๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	ชุมชนมีรายได้เฉลี่ยสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๖๙

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๗. **ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด**. สืบค้นเมื่อ ๑๙ ก.ค. ๒๕๖๗. จาก <http://gisinfo.ddd.go.th/>.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. ๒๕๖๗. **จำนวนประชากร**. สืบค้นเมื่อ ๘ ก.พ. ๒๕๖๗. จาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php.
- สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร. ๒๕๖๗. **แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอวังทรายพูน**. สืบค้นเมื่อ ๘ ก.พ. ๒๕๖๗. จาก http://ro๘.ddd.go.th/web_pct/แผนที่ชุดดินรายอำเภอ/ชุดดินพิจิตร-๑.html.
- ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร(อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.). ๒๕๖๘. **ข้อมูลอาสาสมัครเกษตร**. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.พ. ๒๕๖๙. จาก <https://asa-center.doae.go.th/>.
- Agri-Map Online. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.พ. ๒๕๖๙. จาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. ๒๕๖๓. **ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน**. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.พ. ๒๕๖๙. จาก https://data.go.th/dataset/item_e๖๗๖๖๔ed-c๓๒๒-๔๙๓d-๙f๓๐-a๐๕๔๒a๖๖c๑cb.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร. ๒๕๖๒. **รายได้และรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี ๒๕๖๒**. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.พ. ๒๕๖๙. จาก <http://www.phichit.go.th/phichit/doc/๒๕๖๓/๖๓๐๙๑๔.pdf>.
- กรมชลประทาน. ๒๕๖๘. **ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง**. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.พ. ๒๕๖๙. จาก <https://app.rid.go.th/reservoir/>.